

Universitätsbibliothek Paderborn

Centvriæ Selectorvm Casvvm Conscientiæ. I. II. III.tia

Burghaber, Adam

Fribvrgi Brisgoiæ, 1665

53. Leopoldvs Princeps Gumesindo Parocho frumentum contra legem eius extra prouinciam euehe[n]ti per Ministros hoc aufert, ipsumq[ue] negotiationis prohibitæ arguit; sed vtrumq[ue] malè; licet aliàs ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-40942

minimè verò Leonillæ, mirum non est, illum pœnæ Ecclesiasticæ subijci, non autem istam.

LIII. Leopoldus Princeps ob annonæ Charitatem mandat in tota prouincia, grauiterque obligat singulos, ne quis frumentum exportet. Gumefindus Parochus haud ignarus huius legis, illectus tamen maiore pretio, quo extra prouinciam venditur frumentum, euehit istud in magna copia, sed deprehensum tandem à Ministris Leopoldi auferitur. Contra quod dum vehementer conqueritur Gumefindus, obicitur ipsi, quod non tantum contra mandatum Principis fecerit, sed negotiationem suâ etiam Priuilegio Clericali se priuauerit? Queritur 1. Vtrum Gumefindus Parochus teneatur lege secularis Principis. 2. Vtrum non parendo peccarit. 3. Vtrum in hoc casu negotiationem prohibitam exercuerit?

Videtur directè, & per se potestate directiuâ ligari. Ita Palao Tr. 3. de legib. D. 1. pun. 24. §. 6. n. 6. plures pro se referens. Ratio est, quia Clerici sunt Cines & partes præcipuæ ciuilibus Reipublicæ, ac proinde Gubernatori politico Reipublicæ debent esse subiecti. Atqui Gubernator politicus iurisdictionem temporalem in illa Republica habens est Princeps sæcularis. Ergo iste leges imponere potest, quæ & eorum statui & reipublicæ conuenientes sint; aliàs etiam non tenerentur Clerici leges, & valorem contractuum, monetarum merc.

mercium &c. obseruare, quod omnes negant. Quare peccant Clerici mortaliter, non parendo, inquit *cit. Author n. 2. cui consentit Dian. P. 6. Tr. 8. Resol. 4. in fine* cum non appareat, vnde minuatur eis obligatio, si concedatur semel, illos legibus astringi. Hæc sententia valde probabilis est. Nihilominus

Resp. 1. Gemesindum Parochum non obstringi directè ex vi directiua ad obseruandam legem Leopoldi Principis sæcularis; sed solum indirectè ex vi rationis naturalis distantis conformitatem cum ceteris personis eiusdem Reipublicæ. Ita æquè probabiliter Azor, Vasquez, Suarez, Filliuc. Bonac. & plures alij, quos citant & sequuntur Tanner Tom. 2. D. 5. Q. 6. n. 28. Layman, L. 1. Tr. 4. c. 13. n. 6. & Augustinus Barbosa L. 1. *iuris Ecclesiastici vniuersi.* c. 39. n. 53. Ratio primæ partis est, quia nemo tenetur directè legibus eius, qui non habet in ipsum iurisdictionem L. *fin. ff. de iurisdictione omnium Iudicum.* Sed Principes sæculares non habent in Clericos iurisdictionem, vt determinat Innocent. III. *in C. Ecclesia S. Mariæ. de Constit.* Ergo &c. Ratio secundæ partis est, quia ipsum ius naturæ & æquitas exigit, vt Clerici in ijs, quæ spectant ad bonum Communitatis (cuius aliquo modo membra sunt) & libertati eorum non præiudicant, se conforment, cum turpis sit omnis pars, quæ dissidet à suo toto, seu quæ in parâ
T causa

causa nō consonat toti. Ergò cūm nō teneantur directè, seu vi legum politicarum, saltem indirectè ex consequenti iisdem obligabuntur. Accedit, quod Summi Pontifices, alijque Ecclesiastici Prælati, vt pax communis seruetur, eiusmodi leges Principum approbent, & Clericis omnibus seruandas præcipiant; imò verò etiam velint secundum eas in foro Ecclesiastico iudicari, vt rectè Layman *Lo. cit.* Respon. 2. Gumefindo frumentum, quod exportare extra prouinciam volebat, auferri à ministris Principis non posse. Ita communis ferè DD. Tum qui talis ablatio habet rationem pœnæ. Ergo illam contra Clericum nullo pacto Iudex sæcularis infligere potest. Tum quia sicut Laici nullam habent iurisdictionem in personas Clericorum, ita neque in eorum bona; hæc enim bona sequuntur personam. Resp. 3. Gumefindum non parendo legi politicæ Leopoldi peccasse probabiliter solum venialiter. Ita Salas *de Leg. D. 14. Sect. 10. n. 11. in fine.* Bonac. *de Leg. D. 1. Q. 1. pun. 6. n. 53.* Caspensis *Tom. 1. Tr. 13. de LL. D. 4. Sect. 2. n. 15.* & plures alij. Ratio est, quia difformitas partium Communitatis in proposito non est grauis per se, secluso scandalo, vel graui damno Republicæ. Ergo nec ipsa grauitè obligat, nec summus Pontifex, cūm voluntas huius obiecto commensurata præsumatur. Resp. 4. Gumefindum exportando frumentum non

commisisse negotiationem prohibitam, Ita Bonac. Tom. 3. in Bullam Cæna D. 1. Q. 19. pun. 3. n. 6. Tanner Tom. 3. D. 4. Q. 7. dub. 2. n. 69. Palao Tom. 2. Tr. 12. D. vnic pun 9. n. 16. & alij. Ratio est, quia non omnis negotiatio lucratiua est interdicta Clericis, sed ea solùm, in qua res non meliorata maiore pretio venditur, quàm fuerit empta.

Ex his patet etiam ad rationem in contrarium. Nam Clerici sunt quidem ciues & partes Reipublicæ: at non quomodocunque, sed sunt ciues & partes exemptæ, ideòque præcipuæ. Ad id, quod adiectum fuit de Legibus & valore contractuum, monetarum, mercium &c. dicimus, tales leges directè cadere in res ipsas, quarum proinde valore constituto aperte contra iustitiam delinquit, qui earundem rerum valorem excedit, vt rectè Barbosa Loc. cit. n. 50. Tanner & alij.

LIV. Maiorianus nobilis juvenis cum Anna paris nobilitatis puella rem habuit; & quia ex affectu erga hanc sepe ad eius ædes divertit, familiaritatem etiam contrahit cum Apollonia illius sorore, qua cum multò pulchrior sit, quàm Anna, transfert paulatim totū affectum suum ille in hanc, & in uxorem etiam ducere cupit invincibiliter ignorans, impedimentum se ex illicita copula cum Anna habita contraxisse. Queritur. An indigeat dispensatione Pontificis, vt Apolloniam ducere in uxorem possit?